

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2018. gada 8. maijā
(OR. en)

**Starpiestāžu lieta:
2018/0113 (COD)**

**8560/18
ADD 3**

**DRS 21
CODEC 719
IA 119**

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Direktors <i>Jordi AYET PUIGARNAU</i> kungs, Eiropas Komisijas ģenerālsekretāra vārdā
Saņemšanas datums:	2018. gada 25. aprīlis
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i> kungs
K-jas dok. Nr.:	SWD(2018) 142 final
Temats:	KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS Pavaddokuments dokumentam Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko attiecībā uz digitālo rīku un procesu izmantošanu sabiedrību tiesībās groza Direktīvu (ES) 2017/1132 un Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu (ES) 2017/1132 attiecībā uz pārrobežu reorganizāciju, apvienošanu un sadalīšanu

Pielikumā ir pievienots dokuments SWD(2018) 142 *final*.

Pielikumā: SWD(2018) 142 *final*

Briselē, 25.4.2018.
SWD(2018) 142 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS
IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

Pavaddokuments dokumentam

Priekšlikums
Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai,
ar ko attiecībā uz digitālo rīku un procesu izmantošanu sabiedrību tiesībās groza
Direktīvu (ES) 2017/1132

un
Priekšlikums
Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai,
ar ko groza Direktīvu (ES) 2017/1132 attiecībā uz pārrobežu reorganizāciju,
apvienošanu un sadalīšanu

{COM(2018) 239 final} - {COM(2018) 241 final} - {SWD(2018) 141 final}

Kopsavilkuma lapa

Ietekmes novērtējums par ES sabiedrību tiesību aktu paketi: digitālo risinājumu izmantošana un efektīvu noteikumu nodrošināšana pārrobežu darbībām, vienlaikus ievērojot valstu sociālās un darba tiesību prerogatīvas.

A. Rīcības nepieciešamība

Pamatojums Risināmā problēma

Valsts noteikumi par digitālo rīku izmantošanu (piemēram, reģistrācijai un iesniegšanai uzņēmumu reģistrā) dažādās valstīs vai nu atšķiras, vai arī to nav vispār, un pašreizējie ES tiesību akti paredz tikai ļoti ierobežotu šādu instrumentu izmantošanu. Noteikumu par sabiedrību reģistrāciju tiešsaistē nav vispār. Nespēja izmantot attiecīgos digitālos rīkus ir šķērslis sabiedrībām, kas izmanto savas tiesības uz brīvību veikt uzņēmējdarbību. Tāpat, tā kā nav izveidots uzticams ES tiesiskais regulējums attiecībā uz pārrobežu sadalīšanu un reorganizāciju, kā arī tādēļ, ka spēkā esošie ES noteikumi par pārrobežu apvienošanu ir neefektīvi, sabiedrībām ir grūtības piekļūt tirgiem citās dalībvalstīs un bieži vien ir jāatrod dārgas alternatīvas tiešajām procedūrām. Tas var atturēt sabiedrības, jo īpaši MVU, veikt pārrobežu darījumus. Attiecīgās ieinteresētās personas (darbinieki, kreditori, mazākuma akcionāri un citas trešās personas) saskaras ar nenoteiktību attiecībā uz viņu tiesībām un aizsardzību pārrobežu situācijās. Atšķirīgās valstu tiesību kolīziju normas veicina šo situāciju.

Iniciatīvas mērķi

Mērķis ir attīstīt vienoto tirgu, padziļināt to un padarīt to taisnīgāku un paredzamāku, palīdzot sabiedrībām atbildīgi un plašāk izmantot vienotā tirgus piedāvātās iespējas. Paredzams, ka šī iniciatīva veicinās nodarbinātību, izaugsmi un ieguldījumus, īpaši labvēlīgi ietekmējot MVU. Sagaidāms arī, ka tā atbalstīs digitālā vienotā tirgus izveidi, uzlabojot digitālo tehnoloģiju izmantošanu visā sabiedrību dzīves ciklā. Paredzams, ka tā sabiedrībām nodrošinās lielāku juridisko noteiktību un samazinās izmaksas, vienlaikus nodrošinot efektīvu aizsardzību darbiniekiem, kreditoriem, mazākuma akcionāriem un trešām personām. Kopumā sagaidāms, ka tā nodrošinās līdzsvarotu regulējumu gadījumos, kad ES Līgumā paredzētās brīvības veikt uzņēmējdarbību izmantošana ir cieši saistīta ar valstu sociālo un darba tiesību prerogatīvu aizsardzību saskaņā ar Eiropas sociālo tiesību pīlāru. Šī iniciatīva papildinās citas ES iniciatīvas, piemēram, par vienoto digitālo vārteju.

ES mēroga rīcības pievienotā vērtība

Šo problēmu risināšanai ES līmenī ir acīmredzama pievienotā vērtība. Pašreizējās problēmas galvenokārt rada atšķirīgi valstu noteikumi, attiecīgu noteikumu trūkums vai nepieciešamība modernizēt pašreizējos ES noteikumus. Darbojoties atsevišķi, dalībvalstis nevar apmierinoši novērst šķēršļus brīvībai veikt uzņēmējdarbību, jo valsts noteikumi un procedūras būtu savstarpēji jāsaskaņo, lai tās varētu izmantot pārrobežu situācijā. Tāpat arī dalībvalstis vienas pašas nevar noteikt aizsardzības pasākumus ieinteresētajām personām pārrobežu situācijās. Tiesa ir atkārtoti atzinusi, ka ne visas atšķirības valstu noteikumos var atrisināt ar judikatūru un tās varētu būt risināmas ar turpmākiem tiesību aktiem vai konvencijām (C-81/87 21.–23. punkts, C-208/00 69. punkts, C-210/06 108. punkts).

B. Risinājumi

Apsvērtie legīslatīvie un nelegīslatīvie politikas risinājumi Vēlamais variants Pamatojums

Tika apsvērti vairāki politikas risinājumi nolūkā uzlabot digitālo rīku un procesu izmantošanu, pārrobežu apvienošanu, sadalīšanu un reorganizāciju, kā arī novērst juridiskus konfliktus. Katrā no šīm politikas jomām tika izvēlēti vēlamie risinājumi. Vēlamie risinājumi digitālo rīku un procesu izmantošanas veicināšanai ieviestu saskaņotus noteikumus par sabiedrību un filiāļu reģistrāciju tiešsaistē un sabiedrības dokumentu iesniegšanu, kā arī uzlabotu ar sabiedrību saistītās informācijas pārredzamību uzņēmumu reģistros. Pārrobežu darījumu jomā vēlamie risinājumi attiecībā uz darbinieku informēšanu, uzklausišanu un līdzdalību i) ietvertu mērķtiecīgus grozījumus esošajos pārrobežu apvienošanās noteikumos, ii) piemērotu tos arī pārrobežu sadalīšanai un reorganizācijai un iii) paredzētu īpašus pasākumus attiecībā uz pārrobežu sadalīšanu un reorganizāciju, ņemot vērā ar šādām darbībām saistīto augstāko risku darbiniekiem. Ar vēlamajiem risinājumiem tiktu ieviesti saskaņoti noteikumi, lai aizsargātu kreditorus un mazākuma akcionārus visās pārrobežu darbībās. Vēlamais risinājums attiecībā uz pārrobežu reorganizāciju paredz tādu noteikumu un procedūru ieviešanu, saskaņā ar kurām dalībvalstīm būtu jānovērtē katrā gadījumā atsevišķi, vai attiecīgās pārrobežu reorganizācijas rezultātā tiek radīta mākslīga struktūra, kuras mērķis ir gūt nepamatotas nodokļu priekšrocības vai nepamatoti pārkāpt darbinieku vai mazākuma akcionāru tiesības. Attiecībā uz kolīziju normām vēlamais risinājums saskaņotu

attiecīgos noteikumus, jo īpaši attiecībā uz piesaistes faktoru, kura pamatā ir sabiedrības inkorporēšanas vieta. Kopumā vēlamie risinājumi cits citu papildina, veicinot iniciatīvas politikas mērķu sasniegšanu. Tas nozīmē, ka maksimālā ietekme tiktu sasniegta, ja paketē tiktu ietvertas visas piecas politikas jomas. Tomēr politikas jomas ir atsevišķas, un paketē varētu ietvert arī tikai dažas no tām.

Atbalsts konkrētajiem risinājumiem

Pamatojoties uz apspriešanās ar ieinteresētajām personām rezultātiem, vairums dalībvalstu un uzņēmumu atbalsta saskaņotus noteikumus, kas saistīti ar digitālajiem rīkiem un procesiem, savukārt arodbiedrības uzskata, ka tie nav prioritāri, un notāri ir pret tiem. Visas ieinteresētās personas, jo īpaši tās, kas piedalījās 2017. gada sabiedriskajā apspriešanās, atbalsta saskaņotus noteikumus attiecībā uz pārrobežu reorganizāciju. Noteikumus par pārrobežu sadalīšanu atbalsta dalībvalstis, uzņēmumi un notāri, bet ne arodbiedrības. Visi respondenti, izņemot notārus, atzīst nepieciešamību pārskatīt Direktīvu par pārrobežu apvienošanu, lai gan respondenti uzskata, ka tās prioritāte ir zemāka. Attiecībā uz kolīziju normām dalībvalstis un uzņēmumi, kas piedalījās 2017. gada apspriešanās, atbalsta ierosinātos pasākumus, bet arodbiedrības un notāri nesaskata vajadzību pēc rīcības ES līmenī.

C. Vēlamā varianta ietekme

Ieguvums no vēlamā risinājuma (ja nav, no galvenajiem risinājumiem)

Šī iniciatīva ļaus sabiedrībām savus datus uzņēmumu reģistros reģistrēt, iesniegt un grozīt pilnībā tiešsaistē. Tiek lēsts, ka, ieviešot reģistrāciju tiešsaistē, jaunas sabiedrības, kas reģistrētas ES, gūtu ietaupījumus no 42 līdz 84 miljoniem euro apmērā. Sabiedrības arī varētu iesniegt konkrētu informāciju tikai vienu reizi; ieinteresētajām personām būtu vieglāk piekļūt sabiedrību informācijai uzņēmumu reģistros. Sagaidāms, ka jaunie noteikumi par pārrobežu sadalīšanu un reorganizāciju ļaus ietaupīt no EUR 12 000 līdz EUR 37 000 par katru darbību attiecībā uz sadalīšanu un no EUR 12 000 un EUR 19 000 par katru darbību attiecībā uz reorganizāciju, lai gan precīzs izmaksu samazinājums būs atkarīgs no pieņemtajiem galīgajiem procesuālajiem noteikumiem un attiecīgajām atbilstības nodrošināšanas izmaksām. Paredzams, ka pozitīva sociālā ietekme tiks panākta, aizsargājot darbinieku līdzdalības tiesības un uzlabojot informācijas sniegšanu darbiniekiem pārrobežu darījumos. Kreditori un mazākuma akcionāri gūtu labumu no saskaņotās aizsardzības un attiecīgi no juridiskās noteiktības. Tiesību kolīziju normas uzlabotu juridisko noteiktību un tādējādi sniegtu ekonomiskus ieguvumus.

Vēlamā risinājuma izmaksas (ja tādas nav, galveno risinājumu izmaksas)

Šī iniciatīva prasītu dalībvalstīm ieviest noteikumus un izveidot vai pielāgot sistēmas, kas ļautu sabiedrībām reģistrēties tiešsaistē. Tomēr pieredze, kas gūta valstīs, kuras jau ir digitalizējušas reģistrācijas un iesniegšanas procedūras, liecina, ka izmaksas, kas saistītas ar šādām norisēm, tiek ātri atgūtas un publiskās pārvaldes darbība kļūst efektīvāka. Lai gan notāru loma kā tāda netiek skarta, var gadīties, ka dažās dalībvalstīs notariālo pakalpojumu sniegšanas veids būtu jāpielāgo vēlamajiem risinājumiem un jau spēkā esošajiem tiesību aktiem (piemēram, e-IDAS regulai). Intensīvākas pārrobežu darbības varētu radīt sabiedrību skaita neto samazinājumu dažās dalībvalstīs un neto pieaugumu citās dalībvalstīs. Tas varētu negatīvi ietekmēt nodokļus dažās dalībvalstīs, bet šo ietekmi varētu mazināt, ieviešot aizsardzības pasākumus pret sociālo pasākumu un nodokļu ļaunprātīgas izmantošanas riskiem.

Ietekme uz uzņēmumiem, MVU un mikrouzņēmumiem

Šie ierosinātie pasākumi īpaši pozitīvi ietekmētu MVU, jo īpaši mazos un mikrouzņēmumus, jo tiem ir vislielākā nepieciešamība pēc jauniem pārrobežu darījumu noteikumiem. Tie nevar atļauties dārgas, netiešas vai secīgas pārrobežu darbības. Tas pats attiecas uz ierosinātajiem pasākumiem digitālo rīku izmantošanas uzlabošanai, kas ir galvenokārt vajadzīgi mazākām sabiedrībām, lai samazinātu izmaksas un saglabātu konkurētspēju. Tiesību kolīziju normu nodrošinātā juridiskā noteiktība dotu labumu arī šīm sabiedrībām.

Nozīmīga ietekme uz valstu budžetiem un valsts pārvaldi

Lielākais izaicinājums būtu infrastruktūras nodrošināšana vai pielāgošana, lai atļautu izmantot digitālos rīkus un procesus sabiedrību tiesībās. Tomēr, kā paskaidrots sadaļā "Vēlamā risinājuma izmaksas", nav paredzams, ka tam būs ievērojama negatīva ietekme uz valstu budžetiem un pārvaldes iestādēm apjomradītu ietaupījumu dēļ.

Cita nozīmīga ietekme

Paketei būtu pozitīva ietekme uz konkurenci un konkurētspēju, jo tiktu uzlabotas uzņēmējdarbības iespējas vienotajā tirgū. Ieviešot saskaņotus noteikumus par digitālo rīku izmantošanu un pārrobežu darbību, būtu vieglāk un rentablāk izveidot sabiedrības iekšzemē un pāri robežām un veikt darbības citās dalībvalstīs. Sabiedrību efektivitātes pieaugums varētu pozitīvi ietekmēt patērētājus cenas un piedāvājuma ziņā. Sabiedrības varētu

labāk pielāgoties tirgus realitātei (piemēram, svārstīgām uzņēmējdarbības iespējām), kā rezultātā palielinātos konkurence. Digitālo rīku izmantošanai būtu jāstimulē uzņēmējdarbība un inovācijas, jo tas dotu vairāk iespēju izveidot inovatīvus jaunuzņēmumus. Attiecībā uz sabiedrību pārrobežu darījumiem šis pasākumu kopums nodrošinās darbiniekiem labāku aizsardzību visā vienotajā tirgū, salīdzinot ar pašreizējo situāciju.

D. Turpmākie pasākumi

Politikas pārskatīšanas termiņš

Šī politika būtu jāpārskata piecus gadus pēc attiecīgo noteikumu pieņemšanas vai transponēšanas.